

Chapter - 20

ఫిర్యాదుల పరిష్కార యంత్రాంగం

ఈ అధ్యాయంలో ప్రభావవంతమైన ఫిర్యాదు పరిష్కార యంత్రాంగం మరియు IRDA మార్గదర్శకాల గురించి వివరించబడుతుంది.

ఫిర్యాదుల పరిష్కార యంత్రాంగం

సమీకృత ఫిర్యాదుల నిర్వహణ వ్యవస్థ (IGMS)
(Integrated Grievance Management System)

ఈ సమీకృత ఫిర్యాదుల నిర్వహణ (IGMS) ను IRDA తెరపైకి తెచ్చింది. బీమా ఫిర్యాదుల గుణంకాలను పొందుపరిచి, బీమా పరిశ్రమలో వాటి పరిష్కార తీరుతెన్నులను ఎప్పటికప్పుడు నిశితంగా గమనించే కేంద్రీకృత వ్యవస్థ ఇది.

వినియోగదారు పరిరక్షణ చట్టం
The Consumer Protection Act 1986

- ▶ ఈ చట్టాన్ని వినియోగదారుల ప్రయోజనాలకు మెరుకైన భద్రత కల్పించేందుకు మరియు వినియోగదారుల వివాదాల పరిష్కారానికి వినియోగదారుల కౌన్సిళ్లు మరియు ఇతర సంస్థలను ఏర్పాటు చేసేందుకు కావల్సిన సదుపాయాలు కల్పించేందుకు అమల్లోకి తీసుకురావడం జరిగింది.
- ▶ ఈ చట్టాన్ని వినియోగదారు పరిరక్షణ చట్టం (సంస్కరణ చట్టం) 2002తో సవరించారు.
- ▶ వినియోగదారుని వివాదాల పరిష్కార సంస్థలను ప్రతి జిల్లా, రాష్ట్ర మరియు జాతీయస్థాయిలో ఏర్పాటు చేశారు.

Judicial Channels

జిల్లా ఫోరం (District Forum)

- ★ రాష్ట్ర గవర్నమెంట్ చేత అన్ని జిల్లాలలో ఏర్పాటు చేయబడింది.
- ★ రూ॥ 20 లక్షల దాకా విలువైన వస్తువులు లేదా సేవలకు సంబంధించిన ఫిర్యాదులను స్వీకరించే అధికారం, పరిధి ఈ ఫోరానికి ఉంటాయి.

రాష్ట్ర కమీషన్ (State Commission)

- ★ రాష్ట్ర గవర్నమెంట్ చేత ఏర్పాటు చేయబడింది.
- ★ రూ॥ 20 లక్షలకు మించిన, 100లక్షల రూ॥ లోపు విలువైన వస్తువులు/సేవలు, పరిహారాలకు సంబంధించిన ఫిర్యాదులను, క్లెయిమ్లను స్వీకరించే అధికారం, పరిధి ఈ ఫోరానికి ఉంటాయి.
- ★ జిల్లా ఫోరం నుంచి అప్పీళ్లను కూడా ఇది స్వీకరిస్తుంది.
- ★ ఇతర అధికారాలు మరియు అధికారాల తదితరాలు జిల్లా ఫోరాన్ని పోలి ఉంటాయి.

జాతీయ కమీషన్ (National Commission)

- ★ కేంద్ర ప్రభుత్వంచే ఏర్పాటు చేయబడింది.
- ★ ఈ చట్టం కింద ఏర్పాటు చేసిన అత్యున్నత సంస్థ జాతీయ కమీషన్.
- ★ రూ॥ 100 లక్షలకు మించిన వస్తువులు / సేవలు వివాదాలకు సంబంధించిన క్లెయిమ్లను విచారణకు స్వీకరిస్తుంది.
- ★ రాష్ట్ర కమీషన్ ఇచ్చిన తీర్పులపై అప్పీళ్లను స్వీకరిస్తుంది.

బీమా అంబుడ్స్మెన్ (The Insurance Ombudsman)

బీమాదారు మరియు బీమా కంపెనీల పరస్పర అంగీకారంతో పేర్కొన్న నిబంధనల పరిధిలో మధ్యవర్తిగా మరియు కౌన్సిలర్‌గా అంబుడ్స్మెన్ వ్యవహరిస్తాడు.

ఫిర్యాదులను అంగీకరించాలా, తిరస్కరించాలా అనే విషయంలో అంబుడ్స్మెన్ నిర్ణయమే అంతిమం.

అంబుడ్స్మెన్ పరిధి 20 లక్షలు

అంబుడ్స్మెన్‌కు చేసే ఏ ఫిర్యాదు అయినా లిఖితపూర్వకముగా, బీమాదారు సంతకంతో గాని, అతని చట్టపరమైన వారసులతోగాని ఉండాలి.

అంబుడ్స్మెన్కు
ఫిర్యాదు చేయవలసిన
సందర్భాలు

ఫిర్యాదుదారు గతంలోనే భీమా కంపెనీకి విభిన్న పూర్వకముగా ఫిర్యాదుచేసి, మరియు ఆ కంపెనీ :
ఫిర్యాదును తిరస్కరించినా, లేదా
ఫిర్యాదుదారుకి భీమా సంస్థ ఆ ఫిర్యాదు అందుకున్న నెలలోపు ఎలాంటి బదులూ ఇవ్వకపోయినా.

భీమా కంపెనీ నుంచి వచ్చిన సమాధానంతో ఫిర్యాదుదారు సంతృప్తి చెందకపోయినా

భీమా కంపెనీ తిరస్కరించిన నాటి నుంచి ఏడాది లోపల ఫిర్యాదు చేయాలి.

ఫిర్యాదు ఏ కోర్టులోను, ఇంకేదానూ మధ్యవర్తి విభాగంలో పెండింగ్లో ఉండరాదు.

Chapter - 12

డాక్యుమెంటేషన్ - పాలసీ నిబంధన -I

ఈ అధ్యాయంలో, ఓ ప్రతిపాదన ఓ జీవిత పాలసీగా అయ్యే సమయంలో పాలుపంచుకుంటున్న అనేక రకాల దస్తావేజుల గురించి మనం చర్చించనున్నాం.

పాలసీదశ డాక్యుమెంటేషన్

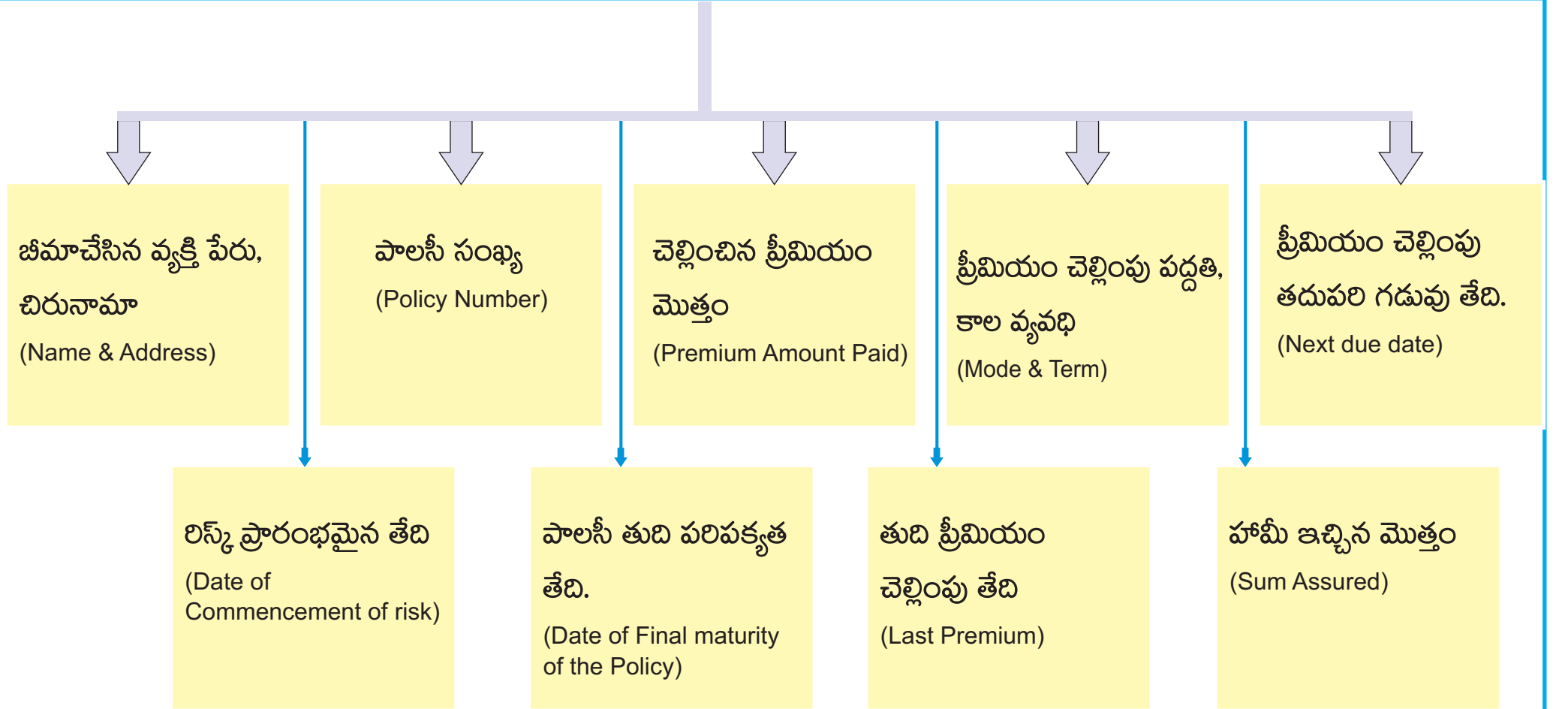
మొదటి ప్రీమియం రశీదు (FPR)

First Premium Receipt

మొదటి ప్రీమియం రశీదు (FPR) ను జీవిత భీమా కంపెనీ జారీ చేసినప్పటి నుంచి ఓ భీమా ఒప్పందం ప్రారంభమవుతుంది.

పాలసీ ఒప్పందం ప్రారంభమైందనడానికి FPR సాక్ష్యంగా నిలుస్తుంది.

మొదటి ప్రీమియం రశీదు (FPR) కింది సమాచారాన్ని కలిగివుంటుంది.

పాలసీ దస్తావేజు
(Policy Document)

బీమా చేసిన వారు, బీమా కంపెనీకి మధ్య ఒప్పందం కుదిరిందనడానికి ఇదే సాక్ష్యం
(Policy Document)

పాలసీ దస్తావేజులోని వివిధ భాగాలు

I పాలసీ షెడ్యూల్

ఇది పాలసీ దస్తావేజులోని మొదటి భాగం

- (i) బీమా కంపెనీ పేరు
- (ii) నిర్దిష్ట పాలసీకి సంబంధించిన కొన్ని ప్రత్యేక వివరాలు కింది విధంగా
 - పాలసీ జయమాని పేరు, చిరునామా.
 - పుట్టిన తేదీ, చివరి పుట్టిన రోజు నాటికి వయసు
 - పాలసీ ఒప్పందం ప్రణాళిక, కాలం.
 - బీమా చేసిన మొత్తం
 - ప్రీమియం మొత్తం
 - ప్రీమియం చెల్లించే కాలవ్యవధి
 - ప్రారంభమయ్యే తేదీ, పరిపక్వత తేదీ, చివరి ప్రీమియం గడువు తేదీ.
 - పాలసీ లాభాలతోనా లేదా లాభాలు లేకనా
 - నామినీ పేరు
 - ప్రీమియం చెల్లింపు విధానం Yly, Hly, Qly, Mly, SSS
 - పాలసీ సంఖ్య
- (iii) చెల్లింపుపై బీమా సంస్థ వాగ్దానం.
- (iv) అధికారిక హోదా కలిగిన అధికారి సంతకం
- (v) స్థానిక బీమా అంబుడ్స్మన్ చిరునామా

II ప్రామాణిక సదుపాయాలు (ప్రామాణిక షరతులు)

- ఈ ప్రామాణిక షరతులు కాంట్రాక్టు కింద వర్తించగల హక్కులు, మర్యాదలు, ఇతర నిబంధనలను నిర్వచిస్తాయి.
- ఇది పాలసీ దస్తావేజులోని రెండవ భాగం

III నిర్దిష్ట పాలసీ షరతులు

- ఇది పాలసీ దస్తావేజులోని మూడో భాగం
- పాలసీ ఒప్పందానికి ప్రత్యేకించిన నిర్దిష్ట పాలసీ షరతులను కలిగి వుంటుంది.
- ఉదా: ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న సమయంలో గర్భం కారణంగా ఓ మహిళ మరణించ వచ్చిన దానిని ఆటంకపరిచే షరతు

Chapter - 11

డాక్యుమెంటేషన్ - ప్రతి పాదన దశ

ఈ అధ్యాయంలో, ప్రతి పాదన దశలో పాలుపంచుకునే అనేక రకాల డాక్యుమెంట్లు, వాటి ప్రాముఖ్యతను చర్చిద్దాం

జీవిత బీమా - ప్రతిపాదన దశ డాక్యుమెంటేషన్

ప్రాసెక్టస్

ప్రాసెక్టస్ (విషయ వివరణ పత్రం) అనేది తమ ఉత్పత్తి గురించిన వివరాలను అందించే విధంగా బీమా కంపెనీలు ఉపయోగిస్తున్న ఓ అధికారిక చట్టబద్ధమైన డాక్యుమెంట్

జీవిత బీమా కంపెనీ తన బీమా ప్రణాళికలు ఒక్కొక్క దానిలో ఉపయోగిస్తున్న విషయ వివరణ పత్రాలు కింది వాటి గురించి పేర్కొనాలి.

- I నియమ నిబంధనలు
- II ప్రయోజనాల పరిధి - హామీ కలిగినవి, హామీ లేనివి.
- III హక్కు ప్రయోజనాలు.
- IV మినహాయింపులు.
- V ప్రణాళిక భాగస్వామ్యం కలిగినదా, భాగస్వామ్యం లేనిదా.

ప్రతి పాదన పత్రం

బీమా పాలసీ అనేది బీమా సంస్థ, పాలసీదారుడు మధ్య కుదిరే ఓ చట్టబద్ధమైన ఒప్పందం. ప్రతిపాదనను తయారుచేయడం కోసం ఉపయోగించే దరఖాస్తు దస్తావేజును ప్రతిపాదన పత్రం అంటారు.

నైతిక అపాయ నివేదిక

ఒక జీవిత బీమా పాలసీని కొన్న ఫలితంగా క్లయింట్ ప్రవర్తన మారే అవకాశాన్ని నైతిక అపాయం అని అంటారు. అలాంటి మార్పు నష్టం వాటిల్లే అవకాశాన్ని పెంచుతుంది.

వయసు నిర్ధారణ

ప్రామాణిక వయసు నిర్ధారణ పత్రం

- I పాఠశాల లేదా కళాశాల ధృవ పత్రం
- II మన్సిపల్ రికార్డుల నుంచి తీసుకొచ్చిన జనన ధృవపత్రం
- III పాస్ పోర్ట్
- IV పాస్ కార్డు
- V సర్వీస్ రిజిస్టర్
- VI బాప్టీజం ధృవపత్రం
- VII జనన తేదీని కలిగివున్న కుటుంబ బైబిల్ నుంచి ధృవీకరించిన వివరాలు
- VIII రక్షణ సిబ్బంది అయితే గుర్తింపు కార్డు
- IX రోమన్ కథోలిక్ చర్చి జారీ చేసిన వివాహ ధృవపత్రం

ప్రామాణికేతర వయసు ధృవీకరణ పత్రం

- I జాతక చక్రం
- II రేషన్ కార్డు
- III స్వీయ ప్రకటన మార్గంలో సమర్పించే ఓ అఫిడవిట్
- IV గ్రామ పంచాయితీ ధృవపత్రం

ప్రతి పాదన పత్రం

బీమా పాలసీ అనేది బీమా సంస్థ, పాలసీదారుడు మధ్య కుదిరే ఓ చట్టబద్ధమైన ఒప్పందం. ప్రతిపాదనను తయారుచేయడం కోసం ఉపయోగించే దరఖాస్తు దస్తావేజును ప్రతిపాదన పత్రం అంటారు.

నైతిక అపాయ నివేదిక

ఒక జీవిత బీమా పాలసీని కొన్న ఫలితంగా క్లయింట్ ప్రవర్తన మారే అవకాశాన్ని నైతిక అపాయం అని అంటారు. అలాంటి మార్పు నష్టం వాటిల్లే అవకాశాన్ని పెంచుతుంది.

వయసు నిర్ధారణ

ప్రామాణిక వయసు నిర్ధారణ పత్రం

- I పాఠశాల లేదా కళాశాల ధృవ పత్రం
- II పాస్ పోర్ట్
- III పాస్ కార్డు
- IV సర్వీస్ రిజిస్టర్
- V బాప్టీజం ధృవపత్రం
- VI జనన తేదీని కలిగివున్న కుటుంబ బైబిల్ నుంచి ధృవీకరించిన వివరాలు
- VIII రక్షణ సిబ్బంది అయితే గుర్తింపు కార్డు
- IX రోమన్ కథోలిక్ చర్చి జారీ చేసిన వివాహ ధృవపత్రం

ప్రామాణికేతర వయసు ధృవీకరణ పత్రం

- I ప్రామాణిక వయసు ధృవీకరణ పత్రం
- II జాతక చక్రం
- III రేషన్ కార్డు
- IV స్వీయ ప్రకటన మార్గంలో సమర్పించే ఓ అఫిడవిట్ గ్రామ పంచాయితీ ధృవపత్రం

యాంటీమనీ లాండరింగ్ (AML)

చట్ట విరుద్ధమైన సంపాదన అనే విషయం బయటపడగలదనే భయంతో అక్రమమైన మూలాలను దాచి పెట్టడం ద్వారా ఆర్థిక వ్యవస్థలోకి అక్రమ సొమ్మును తీసుకువచ్చే పద్ధతిని మనీ లాండరింగ్ అని అంటారు. మనీ లాండరింగ్ కార్యకలాపాలకు పగ్గాలు వేయడం కోసం భారత ప్రభుత్వం పి.ఎం.ఎల్.ఏ. (P.M.L.A.) 2002ను ప్రారంభించింది.

ప్రతి బీమా సంస్థ ఓ ఏ.ఎం.ఎల్. (AML) విధానాన్ని కలిగి, దానికి తగ్గట్టు ఐ.ఆర్.డి.ఎ. వద్ద ఓ ప్రతిని దాఖలు చేయాలి. AML ప్రోగ్రాంలో కింది అంశాలు ఉండాలి.

- I అంతర్గత విధానాలు, పద్ధతులు, నియంత్రణలు.
- II ముఖ్య అమలు అధికారి నియామకం
- III AML చర్యలపై ఏజెంట్ల నియామకం, శిక్షణ
- IV అంతర్గత తనిఖీ / నియంత్రణ

మీ వినియోగదారుడిని తెలుసుకోండి (Know your Customer) (KYC)

మీ వినియోగదారుడిని తెలుసుకోండి అనేది తమ క్లయింట్ల గుర్తింపును పరిశీలించడం కోసం వ్యాపారసంస్థలు ఉపయోగిస్తున్న ప్రక్రియ, గుర్తింపు చౌర్యం, ఆర్థిక అవకతవకలు, మనీ లాండరింగ్ లాంటి వాటిని నివారించడం కోసం వినియోగదారులను సమగ్ర సమాచారం అందించాలని బ్యాంకులు, బీమా సంస్థలు ఎక్కువగా డిమాండ్ చేస్తుంటాయి.

వినియోగదాడిని తెలుసుకోండి పద్ధతి (KYC) లో భాగంగా ప్రతిపాదన పత్రంతో పాటుగా కింది వాటిని సమర్పించేలా ఏజెంట్లు చూడాలి.

I ఫోటోలు

II వయస్సు నిర్ధారణ సాక్ష్యం

III చిరునామ సాక్ష్యం : డ్రైవింగ్ లైసెన్స్, పాస్పోర్ట్, టెలిఫోన్ బిల్లు, కరెంటు బిల్లు, బ్యాంకు పాసుపుస్తకం తదితరాలు.

IV గుర్తింపు సాక్ష్యం : డ్రైవింగ్ లైసెన్స్, పాస్పోర్ట్, ఓటరు ఐ.డి. కార్డు, పాన్ కార్డు తదితరాలు.

V అధిక విలువతో కూడిన లావాదేవీల విషయంలో అయితే, ఆదాయ సాక్ష్యం.

అధ్యాయం - 6 జీవిత బీమా ఉత్పత్తులు -II

నేర్చుకునే అంశాలు : సంప్రదాయేతర జీవిత బీమా ఉత్పత్తులు

1) సంప్రదాయ ఉత్పత్తుల పరిమితులు:

ఎ) నగదు విలువ అంశం

ఈ పాలసీల్లో పొదుపు లేదా నగదు విలువ అంశం అంత బాగా నిర్వచించబడలేదు.

బి) రాబడి రేటు (రిటర్న్ రేటు)

ఈ పాలసీలపై రాబడి రేటు ఎంత ఉండాలో నిర్ణయించడం అంత సులభంకాదు

సి) సరెండర్ విలు (Surrender Value)

ఈ పాలసీల్లో నగదు మరియు సరెండర్ విలువలు, (యాక్చురియల్ రిజర్వ్ మొత్తం, మరియు పాలసీ ఆస్తి వాటా (ప్రో-రేటా నిష్పత్తి అనుసారంగా) వంటి కొన్ని విలువలపై ఆధారపడి ఉంటాయి.

డి) లబ్ధి (Yield)

రిస్క్ పెట్టుబడుల నుంచి రావల్సినంత అత్యధిక లబ్ధి (Yield) ఈ పాలసీలకు రాకపోవచ్చు.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రధాన వనరుల
నుంచి వచ్చిన కొత్త రకం ఉత్పత్తుల
కోసం ఆవిర్భవించిన అప్పీళ్లు

పెట్టుబడి లాభాలతో నేరుగా అనుసంధానం

ద్రవ్యోల్బణం దెబ్బతిన్న రాబడులు

వెసులుబాటు

సరెండర్ విలువ

సంబ్రదాయేతర జీవిత బీమా ఉత్పత్తులు

యునివర్సల్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్

సంబ్రదాయేతర జీవిత బీమా ఉత్పత్తులు

- వెసులు బాటున్న ప్రీమియంలు, వెసులుబాటు గల ఫేస్ ఎమౌంట్, డెత్ బెనిఫిట్స్ తన ధర కారకాల 'అన్ బండ్లింగ్' వంటి వివిధ లక్షణాలతో కూడిన ఇది ఒక శాశ్వత జీవిత బీమా.
- ఇది 1979లో యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో ప్రవేశపెట్టబడి, మన దగ్గర వేరియబుల్ ఇన్సూరెన్స్ ప్రొడక్టు(VIP) గా పిలువబడుతుంది.

వేరియబుల్ (అస్థిర)
బీమా పథకాలు
(Variable Insurance Plan)

యునిట్ లింక్డ్
బీమా పథకాలు
(Unit Linked
Insurance Plan)

ఇందులో డెత్ బెనిఫిట్,
నగదు విలువలు
హెచ్చు తగ్గులకు
లోనవుతాయి.

ఇందులో పెట్టుబడిని
వెంటనే నగదు చేసుకోవచ్చు
(బీమా సంస్థ పనితీరుపై)

యూనిట్ లింక్ పాలసీల ప్రమియం బ్రేక్-అప్

ఖర్చులు

మోర్టాలిటీ ఖర్చులు
(మరణ రేటు)

పెట్టుబడి అంశం

యూనిట్ లింక్ పాలసీల్లోని వివిధ రకాల ఫండ్ ఆప్షన్స్

ఈక్విటీ ఫండ్

ఈ ఫండ్, డబ్బులోని ప్రధాన భాగం ఈక్విటీ లోను, ఈక్విటీ సంబంధిత సాధనాల్లోనూ పెట్టుబడి పెట్టడం జరుగుతుంది.

డెబిట్ ఫండ్

ఈ ఫండ్, డబ్బులోని ప్రధాన భాగం ప్రభుత్వ బాండ్లలోను, కార్పొరేట్ బాండ్లలోను, ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ల లోను పెట్టుబడి పెట్టడం జరుగుతుంది.

బ్యాలెన్స్డ్ ఫండ్

ఈక్విటీ, డెబిట్ మిశ్రమ సాధనాల్లో పెట్టుబడి పెట్టడం జరుగుతుంది.

మనీ మార్కెట్ ఫండ్

ట్రెజరీ బిల్లులు, డిపాజిట్ సర్టిఫికేట్లు, కమర్షియల్ పేపర్ మొ|| వాటిలో పెట్టుబడి పెట్టడం జరుగుతుంది.

అధ్యాయం - 8 ఆరోగ్య బీమా

ఆరోగ్య బీమా

ఆరోగ్య బీమా బీమా కంపెనీ మరియు బీమా దారు మధ్య ఒప్పందంగా చెప్పవచ్చు. ఇందులో గాయం, లేదా వ్యాధుల వల్ల వైద్య చికిత్స అవసరం అయితే ఆస్పత్రి ఖర్చుల కోసం సమ్ అషూర్డ్ (బీమా మొత్తం) పరిమితి వరకు డబ్బులు చెల్లించేందుకు బీమా కంపెనీ అంగీకరిస్తుంది.

కుటుంబ ఫ్లోటర్ పాలసీలు (Family Floater Policies)

ఇవి కూడా ఆరోగ్య బీమా పాలసీలే. కాని ఇందులో సమ్ అషూర్డ్ అనేది కుటుంబ సభ్యులందరికీ వర్తిస్తుంది. ఈ పాలసీలు భర్త, భార్య, పిల్లలు, తల్లి దండ్రులు మరియు అత్త మామలకు కూడా కవరేజీ యిస్తాయి.

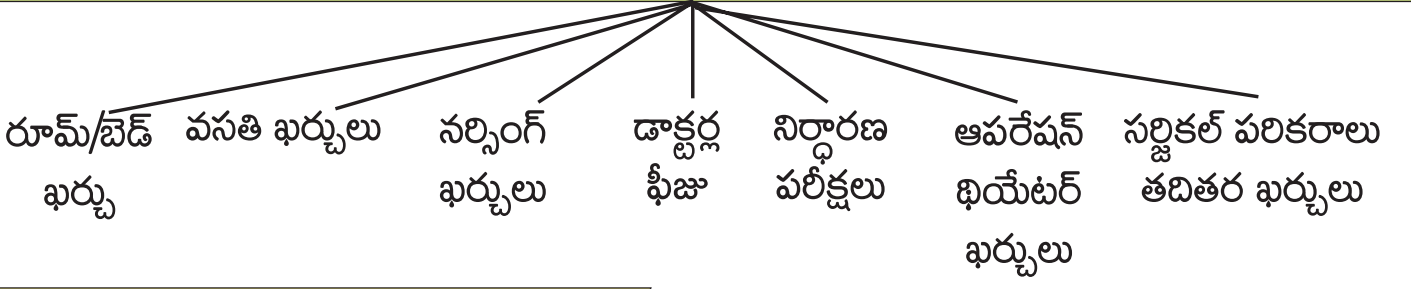
నగదు రహిత సదుపాయం (Cashless Facility)

ఇది ఏంటంటే పాలసీ నియమ నిబంధనలను అనుసరించి బీమా దారుకు బీమా కంపెనీ అందించే సదుపాయం. ఇందులో భాగంగా చికిత్స కోసం బీమాదారు చేయాల్సిన చెల్లింపులను బీమా కంపెనీయే ప్రీ ఆథరైజేషన్ కు అనుమతి వచ్చిన మేరకు నేరుగా నెట్ వర్క్ ప్రొవైడర్ కు చెల్లిస్తుంది.

గ్రూపు ఆరోగ్య బీమా పాలసీ

గ్రూపు పాలసీని గ్రూప్ / సంస్థ / కార్పొరేట్ సంస్థ పేరుతో (బీమాదారు అంటారు) జారీ చేస్తారు. అయితే దానికి ఒక కేంద్ర పాలన విభాగం ఉండి, కనీస సంఖ్యలో వ్యక్తులు ఉండాలన్న నిబంధనకు లోబడి, ఆ గ్రూప్ విధిగా అనుమతించిన గ్రూపుల విభాగంలో ఉండి ఉండాలి. ఇందులో సభ్యులు మరియు కుటుంబ సభ్యుల పేర్లను పాలసీ షెడ్యూలులో పొందుపరుస్తారు.

ఆరోగ్య బీమా కవర్ చేసే ఖర్చులు

ఆరోగ్య బీమాలోని పదజాలం

థర్డ్ పార్టీ అడ్మినిస్ట్రేటర్స్ (TPA):

అంటే IRDA - 2001 నిబంధనల క్రింద అథారిటీ ద్వారా లైసెన్సు యివ్వబడి, ఒక ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ ద్వారా కొంత పాలిటోషికం తీసుకొని ఆరోగ్య సేవలు అందజేసే వ్యక్తి.

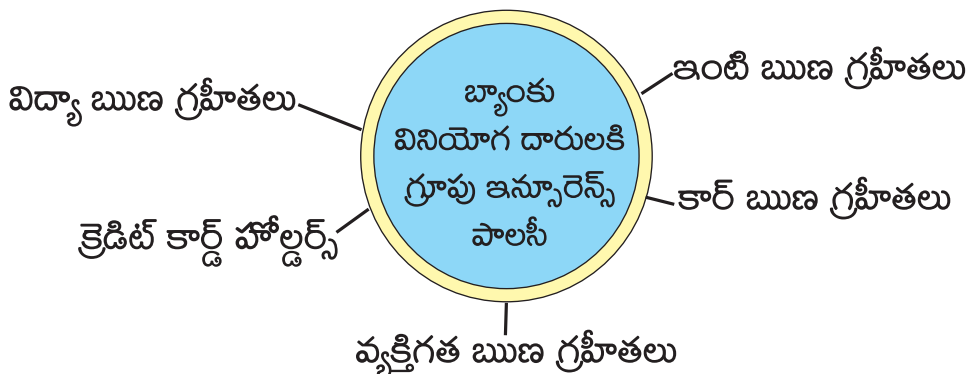
పోర్టబిలిటీ (Portability):

అంటే వ్యక్తిగత ఆరోగ్య బీమా దారు (కుటుంబ కవరేజితో కలిపి) ముందు నుంచీ ఉన్న తన/తమ వ్యాధులు, కాలవ్యవధి తాలూకు మినహాయింపులు తదితరాల తాలూకు తాను సంపాదించుకున్న క్రెడిట్ను ఒక బీమా కంపెనీ నుంచి మరో బీమా కంపెనీకి, లేదా ఒకే కంపెనీలో ఒక ప్లాన్ నుంచి మరో ప్లాన్ కు మారడానికి ఉండే సదుపాయం. అయితే అందుకోసం గత పాలసీని ఎలాంటి అంతరాయాలు లేకుండా కొనసాగిస్తూ ఉండటం అవసరం.

నెట్ వర్క్ ప్రొవైడర్:

నగదు రహిత సదుపాయం ద్వారా వైద్య సేవలందించే ఆస్పత్రి

ముందు నుంచీ ఉన్న వ్యాధులు/పరిస్థితులు(PED-Pre Existing Diseases)

అధ్యాయం - 9
జీవిత బీమా అప్లికేషన్లు

ఎ) వివాహిత మహిళల సంపద చట్టం
(MWP - Married Women's Property Act.)

MWP చట్టం క్రింద లబ్ధిదారులు

భార్య మాత్రమే

భార్య మరియు
పిల్లలు

పిల్లలు

- ★ వివాహిత మహిళలు సంపద చట్టం, 1874, సెక్షన్ 6, ఒక జీవిత బీమా పాలసీ క్రింద భార్య మరియు పిల్లలకి భద్రతనిస్తుంది. అలానే ఒక ట్రస్టుని రూపొందించడానికి కూడా అనుమతిస్తుంది.
- ★ ఈ పాలసీలో నియమింపబడిన ట్రస్టీలకు క్లెయిం డబ్బు చెల్లించబడుతుంది.
- ★ ఈ పాలసీపై కోర్టు అటాచ్మెంట్లు, ఋణదాతలు, చివరికి లైఫ్ అప్యూర్ చేసిన వారికి కూడా ఎలాంటి నియంత్రణ ఉండదు.

బి) కీ మేన్ బీమా
(Key Man Insurance)

ఈ పాలసీని, వ్యాపారంలో అత్యంత ప్రధానమైన సామర్థ్యంగల వ్యక్తి మరణం లేదా పనిచేయలేని అసమర్థత వల్ల సంభవించే ఆర్థిక నష్టాల్ని పూడ్చుకునేందుకు నష్ట పరిహారం యివ్వడానికి వ్యాపారం ద్వారా తీసుకునే బీమా పాలసీగా చెప్పవచ్చు.
ఉదా: యజమాని - ఉద్యోగి బీమా

సి) మార్టిగేజ్ రిడమ్ప్షన్ బీమా
(MRI-Mortgage Redemption Insurance) or తనకా బీమా

ఇది హోమ్ లోన్ తీసుకున్న ఋణ గ్రహీతలకి ఆర్థిక రక్షణ అందించే ఒక బీమా పాలసీ.

మౌలికంగా ఒక తనఖాదారు తను తీసుకున్న మార్టిగేజి ఋణం పూర్తిగా చెల్లించకుండానే చనిపోతే బ్యాలెన్స్ ఎమౌంట్ చెల్లించడానికి తీసుకోబడే బీమా. ఇది ఒక డిక్రీజింగ్ టర్మ్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ (తగ్గుతున్నటువంటి టర్మ్ అప్యూరెన్స్)

Chapter - 13

డాక్యుమెంటేషన్ - పాలసీ నిబంధన -II

ఈ అధ్యాయంలో పాలసీదస్తావేజులో పొందుపరిచిన షరతులను చర్చించనున్నాం.

కరుణ కాలం (క్షమా కాలం)
(Grace Period)

కరుణ కాలం (క్షమాకాలం) షరతు ప్రీమియం బకాయి పడిన తరువాత పాలసీదారుకు అదనపు సమయం ఇస్తుంది.

కరుణకాలం ప్రామాణిక నిడివి నెలరోజులు లేదా 31 రోజులు

కాలాతీతం, పునరుద్ధరణ/
పునరుజ్జీవం
(Re-instatement or Revival)

పునరుద్ధరణ అనేది ప్రీమియంలు చెల్లించని కారణంగా రద్దయిన పాలసీని అమల్లోకి తెచ్చేందుకు జీవిత బీమా సంస్థ అనుసరించే ప్రక్రియ

పాలసీ పునరుజ్జీవ చర్యలు

సాధారణ పునరుజ్జీవం :
(Ordinary Revival)

ప్రీమియం బకాయిలను వడ్డీతో పాటు చెల్లించి, పునరుజ్జీవం చేసుకోవడం.

రుణం మరియు పునరుజ్జీవం :
(Loan Cum Revival)

ఇందులో ఏకకాలంలో పాలసీపై రుణంను మంజూరు చేసి ఆ సొమ్మును పునరుద్ధరణ కోసం సర్దుబాటు చేస్తారు.

ప్రత్యేక పునరుజ్జీవం :
(Special Revival)

సరెండర్ విలువ సంపాదించని కాలాతీత సమయం ఎక్కువ ఉంటే ఈ పద్ధతిలో చేస్తారు.

ఇందులో పాలసీ ప్రారంభ తేదీన రెండు సం॥లలోపు లాప్స్ కాలానికి సరిచేసి, అమల్లోకి తీసుకువస్తారు.

వాయిదా పునరుజ్జీవం :
(Instalment Revival)

పాలసీదారు ప్రీమియం బకాయిలను ఏక మొత్తంలో చెల్లించే స్థితిలో కానీ, ప్రత్యేక పునరుద్ధరణ పరిస్థితిలో కానీ లేనప్పుడు వాయిదా పునరుద్ధరణ అనుమతించబడుతుంది. ఇందులో బ్యాలెన్స్ బకాయి ప్రీమియంలు వాయిదాలలో చెల్లిస్తారు.

నామినేషన్

నామినేషన్ అనేది బీమా చేసుకున్న వ్యక్తి చనిపోతే, పాలసీ సొమ్మును స్వీకరించే హక్కును మాత్రమే నామినీకి ఇస్తుంది.

క్లెయిమ్ పూర్తి (లేదా పాక్షికం) విషయంపై నామినీకి ఎలాంటి హక్కు ఉండదు.

పాలసీ కొనే సమయంలో అయినా, ఆ తర్వాత అయినా నామినేషన్ చేయవచ్చు.

Section 6 of MWP act (వివాహిత మహిళ సంపద చట్టం, 1874, సెక్షన్ 6) ప్రకారం, ఈ పాలసీకి నామినేషన్ వర్తించదు.

నామినేషనకు సంబంధించిన
షరతులు
(Section 39)

నామినీలకు చెల్లుబాటు సొమ్ము పంపిణీని పొందగల హక్కు వుంటుంది.

అసైన్మెంట్ చేస్తే నామినేషన్ రద్దవుతుంది.

నామినీని చేర్చడం, మార్చడం లేదా రద్దు చేయడం అనుమతించబడుతుంది.
(ఎండార్స్మెంట్ (Endorsement) ద్వారా)

అసైన్మెంట్

బీమా పాలసీ అనేది ఒక ఆస్తి. దీని యొక్క బదిలీ ప్రక్రియనే అసైన్మెంట్ (Assignment) అంటారు.

అసైన్మెంట్

హక్కులను బదిలీ చేసే వ్యక్తి అసైనర్

బదిలీ చేయించుకున్న వ్యక్తి అసైనీ

అసైన్మెంట్ రకాలు

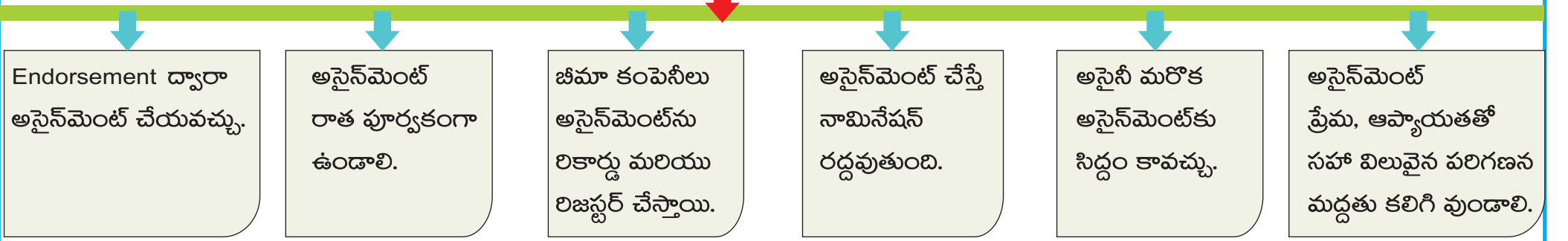
నిబంధనలతో కూడిన అసైన్మెంట్

నిబంధనలతో కూడిన అసైన్మెంట్ ద్వారా పరిపక్వత తేదీన బీమాదారు జీవించి ఉన్నా లేదా అసైనీ మరణించినా పాలసీ బీమాదారుకు తిరిగి వచ్చే వీలును కల్పిస్తుంది.

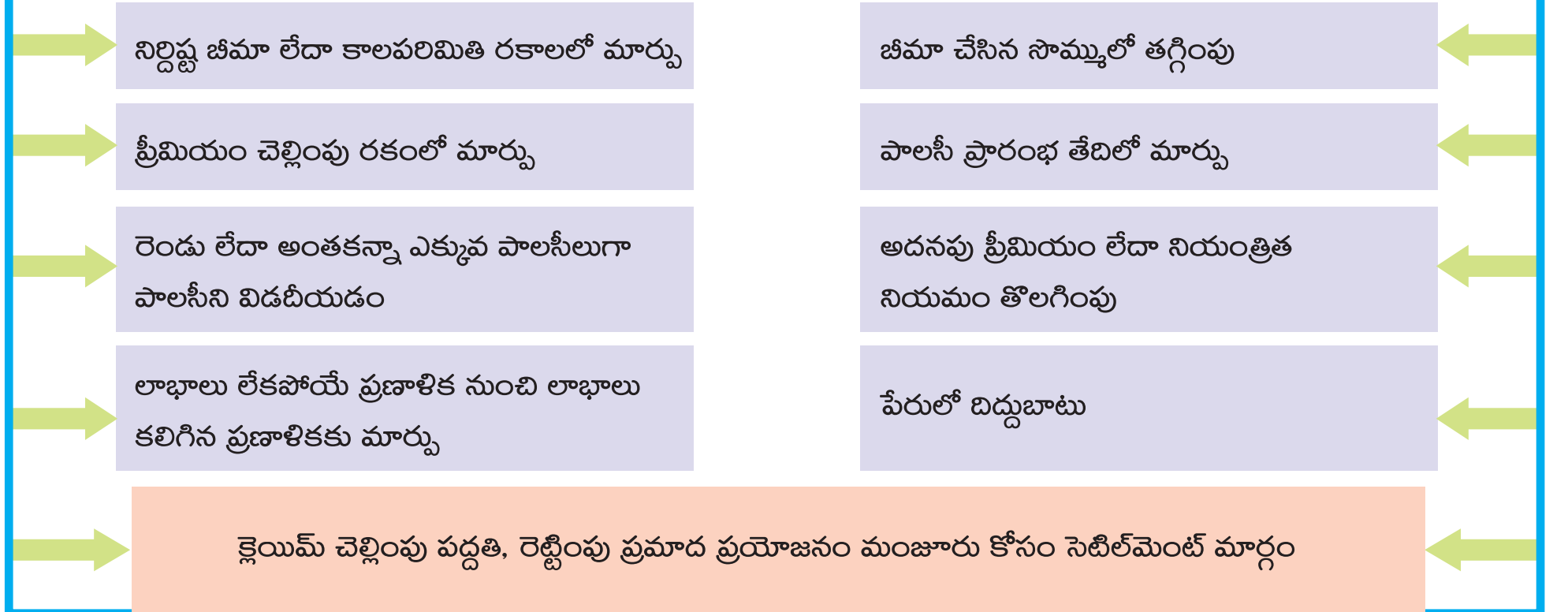
సంపూర్ణ అసైన్మెంట్

- ★ సంపూర్ణ అసైన్మెంట్ ద్వారా అసైనర్ హక్కులు, ప్రయోజనాలు పూర్తిగా అసైనీకి బదిలీ చేయబడుతాయి.
- ★ ఎలాంటి పరిస్థితిలోను ఆస్తులపై అసైనర్ హక్కులు వెనక్కు తిరిగిరాదు. కాబట్టి పాలసీ పూర్తిగా అసైనీతోనే వుంటుంది.
- ★ ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో అసైనర్ అంగీకారం లేకుండా ఆ పాలసీని తమకు ఇష్టం వచ్చిన రీతిలో చేసుకునే హక్కు అసైనీకి వుంటుంది.

బీమా పాలసీల అసైన్మెంట్కు సంబంధించిన షరతులు (Section 39)

సవరణలలో ప్రధాన రకాలు

అధ్యాయం - 3

జీవిత జీమా న్యాయపరమైన సిద్ధాంతాలు

నేర్చుకునే అంశాలు : జీమా కాంట్రాక్టులు-న్యాయపరమైన కోణాలు, ప్రత్యేక ఫీచర్లు

1) జీమా కాంట్రాక్టు:

జీమా కాంట్రాక్టులో, జీమా సంస్థ, ఒక ధరకి లేదా ప్రీమియంకి, కొన్ని నిర్దిష్టమైన, ప్రత్యేక రిస్కులకి ఆర్థిక భద్రత కల్పించడానికి అంగీకరిస్తుంది.

జీమా ఒక కాంట్రాక్టుపరమైన అగ్రిమెంటు.

2) చెల్లుబాటయ్యే కాంట్రాక్టులోని అంశాలు

a) ప్రతిపాదన మరియు ఆమోదం

ప్రస్తావనదారు (Proposer) ద్వారా ప్రతిపాదన చేయబడి, జీమా సంస్థ ద్వారా అంగీకరించ బడుతుంది.

b) పరిగణన (Consideration)

జీమాదారు ప్రీమియం చెల్లించడం ఒక పరిగణన అలాగే జీమా సంస్థ నష్టపరిహారం చేస్తామనే వాగ్దానం చేయడం ఒక పరిగణన

c) పార్టీల మధ్య అగ్రిమెంటు

ఇరు పార్టీలు అనగా జీమా సంస్థ, పాలసీ హోల్డరు ఒకే విషయాన్ని ఒకే అర్థంలో అంగీకరించాలి.

d) ఉచిత స్వీకృతి (Free Consent)

ఒక కాంట్రాక్టులోకి ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు ఉచిత స్వీకృతి ఉండాలి. అనగా

e) పార్టీల సామర్థ్యాలు

ఇరు పార్టీలు కాంట్రాక్టులోకి ప్రవేశించడానికి చట్టబద్ధంగా సమర్థత కల్గి ఉండాలి. ఉదా. మైనర్లు, మానసిక వికలాంగులు అనర్హులు.

f) న్యాయ సమ్మతం

కాంట్రాక్టు లోని వస్తువు చట్టపరమైనది అయిఉండాలి. ఉదా. జీమా చట్టపరమైన వస్తువు. జూదం చట్టపరమైన వస్తువు కాదు.

↓

ఈ క్రింది కారణాలు కానప్పుడు స్వీకృతి ఉచితమని చెప్పబడుతుంది.

i) నిర్బంధం

ఉదా॥ నేర పూరిత విధానాలు (చంపేస్తానని బెదిరించడం)

ii) అనుచిత ప్రభావం (Undue Influence)

ఉదా॥ తన హోదాను వాడి ఇతరుల ఇష్టంపై ఆధిపత్యం చలాయించడం.

iii) మోసము (Fraud)

ఉదా॥ వాస్తవాల్ని ఉద్దేశపూర్వకంగా దాచిపెట్టడం లేదా వాటికి తప్పు ప్రాతినిధ్యం కల్పించడం.

iv) పొరపాటు (Mistake)

ఉదా: ఒకరి జ్ఞానంలో లోపం లేదా వ్యాఖ్యానించడంలో లోపం.

3. జీమా కాంట్రాక్టులోని ప్రత్యేక లక్షణాలు

a) ఉబెలిమ ఫైడ్స్ లేదా పరిపూర్ణ విశ్వాసం (Utmost Good Faith)

అడిగినా, అడగకపోయినా, ప్రతిపాదిస్తున్న రిస్కుకి గల అన్ని రకాల “భౌతిక వాస్తవాల్ని”, తనకు తాను స్వచ్ఛందంగా, ఖచ్చితంగా వెల్లడించడమే “ఉబెలిమ ఫైడ్స్” భావన.

భౌతిక వాస్తవాల్ని వెల్లడించాల్సిన విధి ఎప్పుడు ఉంటుంది?

జీమా ప్రస్తావన అంగీకరించబడి పాలసీ జారీ అయ్యేంత సమయం వరకు

పాలసీ Lapsed Conditionలో ఉండి, దాన్ని తిరిగి పునరుద్ధరించే సమయంలో

b) భౌతిక వాస్తవాలు (Material Facts)

ఒక రిస్కుని అంగీకరించవచ్చని నిర్ణయించడంలో, ఒక జీమా అండర్ వైటర్ తీర్పుని, ప్రీమియం రేటుని, ఇంకా యితర నియమ నిబంధనల్ని ప్రభావితం చేసేది “భౌతిక వాస్తవము”

ఉదా. వ్యక్తిగత వైద్య చరిత్ర, వంశపారంపర్య లక్షణాలు, మద్యపానం, వృత్తి, ఆదాయ వివరాలు మొ॥నవి.

c) జీమా ప్రయోజనాంశం (Insurable Interest)

జీమా దారుడికి, అతను జీమా చేస్తున్నటువంటి ఆస్తిమీద, ఎంతపాటి ఆర్థిక ఆసక్తి ఉందనేదే “జీమా ప్రయోజనాంశం” ఉదా. ఒక వ్యక్తికి తన స్వంత జీవితంపై, తన భార్య జీవితంపై, తన పిల్లల జీవితాలపై, అతని ఆస్తులపై జీమా ప్రయోజనాంశం ఉంటుంది.

జీమా ప్రయోజనాంశం ఏయే సమయాల్లో ఉండాలి?

జీవిత జీమాలో పాలసీ ప్రారంభ సమయంలో, సాధారణ జీమాలో పాలసీ ప్రారంభంలో మరియు క్లెయిమ్ చేసే సమయంలో

d) దగ్గరి కారణం (Proximate Cause)

నష్టం సంభవించడానికి గల అతి ప్రధాన మరియు ప్రభావవంతమైన కారణమే “దగ్గరి కారణం” ఉదా. గుర్రం నుంచి కిందపడిన సంఘటన.

ఈ కారణం జీమా చేయబడిన ప్రమాదాల్లోకి వస్తేనే, జీమా సంస్థ బాధ్యత వహిస్తుంది, లేదంటే వహించదు.

4. ఫ్రీ - లుక్ (Free-Look) పీరియడ్ :

ఒక పాలసీ హోల్డర్ పాలసీ తీసుకున్న తర్వాత, తనకు అంగీకారం కాకపోతే, పాలసీ డాక్యుమెంటు అందుకున్న 15 రోజుల లోపు రద్దు చేసుకునే అవకాశం ఉంది. అప్పుడు ఖర్చులు, చార్జీలు ఏమీ తీసుకోకుండా ప్రీమియం తిరిగి యివ్వబడుతుంది.